

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ:
СИНЕРГІЯ НАУКОВИХ, ОСВІТНІХ
ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
конференції

19 травня 2023 року

У двох томах

Том 2

Видавництво
«Юридика»
2023

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)
Є24

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 3 від 16.06.2023 р.)

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**.

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**.
Матеріали видано в авторській редакції.

Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та
Є24 глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх
та технологічних рішень : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-
практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за загальною редак-
цією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. –
Т. 2. – 828 с.

ISBN 978-617-8263-40-9

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень». У другому томі збірника відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині в умовах повномасштабного військового вторгнення у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)

ISBN 978-617-8263-37-9 (у 2 т.)
ISBN 978-617-8263-40-9 (т. 2)

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2023

перевірки особистих даних власників доменів, що дозволить персоналізувати відповідальність за несанкціоноване розміщення в мережі об'єктів, які охороняються авторським правом.

Ключові слова: договір, веб-сайт, об'єкт права інтелектуальної власності, авторське право.

Key words: contract, website, object of intellectual property rights, copyright.

САФОНЧИК ОКСАНА ІВАНІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
професор кафедри цивільного права, доктор юридичних наук, професор*

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗАХИСТУ НЕРУХОМОГО МАЙНА ТА ІНШИХ МАЙНОВИХ ПРАВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

У сучасності, зокрема на території України, коли кожного дня виникає суттєва небезпека як для громадян України так і для їхнього майна, у зв'язку з повномасштабними бойовими діями військових формувань РФ на території України, актуальним питанням є захист громадян України, забезпечення їхньої безпеки, прав, в тому числі майнових прав (прав власності тощо), свобод та життя. Під захистом права власності розуміють сукупність передбачених законом цивільно-правових заходів, які, по-перше, гарантують нормальне господарське використання майна (тобто вони забезпечують захист відносин власності у їхньому непорушеному стані), а по-друге – застосовуються для відновлення порушених правовідносин власності, для усунення перешкод, які заважають їх нормальному функціонуванню, для відшкодування збитків, завданих власнику.

З повномасштабним вторгненням на територію України країни агресора – РФ, велика кількість громадян України зіткнулись із проблемами такими як: незаконне заволодіння окупаційною владою та незаконними військовими формуваннями майна громадян України; руйнування та знищення майна (рухомого та нерухомого); незаконне відчуження майна окупаційною владою, тощо.

На міжнародному рівні цивільне населення користується загальним захистом від наслідків воєнних дій. Міжнародне гуманітарне право, що застосовується під час збройних конфліктів, будується на принципі проведення різниці між цивільними особами (і цивільними об'єктами) та військовими (і військовими об'єктами).

За розрахунками КСЕ, з початку військової агресії РФ в Україні було пошкоджено, зруйновано або захоплено близько 130 000 житлових будинків, 2300 навчальних закладів, 910 медичних закладів, тощо. Багато сімей залишилось без даху над головою та засобів існування. Однак, враховуючи міжнародне право щодо захисту цивільного населення від наслідків воєнних дій, уряд нашої держави вживає усіх

заходів щодо захисту громадян України, їхніх сімей та майна від наслідків військових злочинів.

Так, 22 березня 2023 року був прийнятий Закон України № 2923-IX «Про компенсацію за пошкодження та знищення нерухомого майна у результаті бойових дій, терористичних актів, диверсій, викликаних військовою агресією російської федерації» [7].

Вказаний Закон, який набуває чинності 25 травня 2023 року визначає «правові та організаційні засади надання компенсації за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією рф проти України, з дня набрання чинності Указом Президента від 24 лютого 2022 року № 64/2022 [2], затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX [3], а також правові засади створення та ведення Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією РФ проти України».

Дія цього Закону в частині надання компенсації за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна не поширюється на об'єкти нерухомого майна, що на день набрання чинності вказаного вище Закону та Указу Президента України, знаходилися на тимчасово окупованій російською федерацією території України, визначеній відповідно до Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» [4].

З початку набуття чинності Законом України від 22 березня 2023 року починають працювати Комісії з розгляду питань відносно надання компенсацій за знищені об'єкти нерухомості. Відповідно до положень вказаного закону право отримати компенсацію за пошкоджені або знищені об'єкти нерухомого майна мають: «громадяни України, які є власниками цих об'єктів, ...».

Пріоритетне право на вказану вище компенсацію мають: учасники бойових дій, особи з інвалідністю у результаті війни, особи, визначені частиною 1 статті 10 та частиною 1 статті 10-1 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» [5]; особи, призвані на військову службу під час мобілізації та яким не надано статусу учасників бойових дій; багатодітні сім'ї, особи з інвалідністю I та II групи.

Для отримання компенсації, громадянину України необхідно подати заяву до Комісії з розгляду питань відносно надання компенсації за знищені об'єкти нерухомого майна, за допомогою застосування «ДІЯ», або через центри надання адміністративних послуг, органи соціального захисту та нотаріусів.

Крім зазначеного Закону України від 22 березня 2023 року № 2923-IX, питання та загальні засади компенсації потерпілим від надзвичайних ситуацій та воєнних дій, врегульовані Кодексом цивільного захисту України (ст. 86) [6], Порядком від 26 березня 2022 року № 380 [8], Порядком від 20 березня 2022 року № 326 [9], Порядком від 19 квітня 2022 року № 473 [10].

Таким чином, у сьогоденних реаліях в Україні існують чітко розроблені законодавчі та підзаконні акти, які регулюють компенсацію громадянам за пошкоджене та знищене нерухоме майно, в результаті бойових дій, що іншими словами можна зазначити як захист майнових прав громадян в умовах воєнного стану. Водночас, після перемоги України, РФ повинна буде сплатити репарації для поновлення пошкодженої інфраструктури, а також за втрачене, знищене та пошкоджене майно.

Список використаних джерел:

1. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР / Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 14.
2. Про введення воєнного стану в Україні. Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/u064_22?an=&ed=2023_02_06&dtm
3. Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні». Закон України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/t222102?an=&ed=2022_02_24&dtm
4. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України. Закон України від 15 квітня 2014 року № 1207-VII (BBP, 2014, № 26, ст. 892). URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/t141207?an=&ed=2022_12_13&dtm
5. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту. Закон України від 22 жовтня 1993 року № 3552-XII. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/t355100?_ga=2.142178162.1759623710.1683186424-294196098.1676033502
6. Кодекс цивільного захисту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#text>
7. Про компенсацію за пошкодження та знищення нерухомого майна у результаті бойових дій, терористичних актів, диверсій, викликаних військовою агресією російської федерації. Закон України від 22 березня 2023 року № 2923-IX.
8. Порядок подання інформаційного повідомлення про пошкоджене та знищене нерухоме майно внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією російської федерації, від 26 березня 2022 року № 380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/380-2022-п#top>
9. Порядок визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії російської федерації, від 20 березня 2022 року № 326. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/326-2022-п#text>
10. Порядок виконання невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків збройної агресії російської федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд, від 19 квітня 2022 року № 473. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/473-2022-п#п9>

Ключові слова: цивільне право, цивільне законодавство, цивільні правовідносини, майнові права осіб, речові права, нерухоме майно, воєнний стан.

Key words: civil law, civil legislation, civil legal relations, property rights of individuals, property rights, immovables, martial law.

Мурашко Анастасія Сергіївна Перспективні напрями використання профайлінгу в Україні	472
Наумович Ігор Сергійович, Стаурська Олександра Миколаївна Характеристика особи злочинця у кримінальних провадженнях, пов'язаних з незаконним обігом особливо небезпечних наркотичних засобів	474
Падалка Лілія Олегівна Використання методології розвідувальної аналітики для забезпечення окремих тактичних операцій під час розслідування злочинів у сфері оподаткування	477
Пастух Аліна Володимирівна Обставини, що підлягають встановленню під час досудового розслідування злочинів, пов'язаних із порушенням правил екологічної безпеки	480
Цибульський Дмитро Васильович Щодо питання особливостей взаємодії правоохоронних органів з громадськими організаціями	481
Чернов Олександр Віталійович Криміналістичні та логіко-психологічні принципи пізнавально-розумової роботи слідчого на початковому етапі розслідування умисних вбивств працівників правоохоронних органів при виконанні ними службових обов'язків	484
Якимович Роман Іванович Окремі обставини, що підлягають встановленню під час розслідування злочинної діяльності суб'єктів підвищеного злочинного впливу	489
Алексеева Ліна Леонідівна Постзлочинна поведінка як об'єкт криміналістичного дослідження	491

СЕКЦІЯ 23 АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ТА СІМЕЙНОГО ПРАВА

Харитонов Євген Олегович Відкрите суспільство і приватне право як європейські орієнтири розвитку	494
Давидова Ірина Віталіївна Договори на розробку веб-сайтів: деякі питання правового регулювання	498
Сафончик Оксана Іванівна Окремі питання захисту нерухомого майна та інших майнових прав фізичних осіб в умовах воєнного стану	501